

TÜRK LİRASINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA SİRKÜLER

Tarih: 20.08.2026

Konu: Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşüm Desteğinde Yapılan Değişiklikler

1 Ağustos 2026 tarihli ve 33327 sayılı Resmî Gazete 'de, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11)" yayımlanmıştır.

Söz konusu Tebliğ ile döviz dönüşüm desteğinin uygulama süresi uzatılmış, 1 Ekim 2026 tarihinden itibaren ise destekten yararlanma şartları önemli ölçüde değiştirilerek döviz almama taahhüdü sisteminden döviz pozisyon oranı esasına geçilmesi, destek tutarlarına üst sınır getirilebilmesi, inceleme ve denetim mekanizmasının güçlendirilmesi ve usulsüz kullanımlara ilişkin yeni yaptırımlar uygulanması öngörülmüştür.

1. %3 Döviz Dönüşüm Desteğinin Süresi 31 Ocak 2027'ye Uzatılmıştır

2023/5 sayılı Tebliğin 4 üncü maddesinde döviz dönüşüm desteğinin genel oranı %2 olarak belirlenmiştir. Ancak geçici düzenleme kapsamında bu oran halen %3 olarak uygulanmaktadır.

Değişiklik öncesinde %3 oranındaki uygulamanın süresi **31 Temmuz 2026** tarihinde sona ermekteydi. 2026/11 sayılı Tebliğ ile bu süre; **31 Ocak 2027 tarihine kadar, bu tarih dahil olmak üzere, uzatılmıştır.**

2. Döviz Almama Taahhüdü Yerine Döviz Pozisyon Oranı Şartı Getirilmiştir

Mevcut uygulamada döviz dönüşüm desteğinden faydalanmak isteyen firmaların, yurt dışı kaynaklı dövizlerini Merkez Bankasına satarken belirlenen süre boyunca döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunmaları gerekmektedir.

TCMB'nin halen yürürlükte bulunan Uygulama Talimatına göre bu süre 1 ay olup, mevcut uygulama 1 ay boyunca döviz alımı yapılmaması taahhüdü esasına dayanmaktadır.

2026/11 sayılı Tebliğ ile sistem değiştirilmiştir. 1 Ekim 2026 tarihinden itibaren, döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilmek için;

Merkez Bankasınca belirlenecek döviz pozisyonu oranının aşılması şartı aranacaktır.

Buna göre yeni sistemde destekten yararlanma, döviz almama taahhüdü yerine firmanın döviz pozisyonunun TCMB tarafından belirlenecek kriterlere uygunluğuna bağlanmaktadır.

Firmaların destekten yararlanmadan önce döviz pozisyon oranlarının Merkez Bankasınca belirlenen sınırı aşmadığını aracı bankaya tevsik etmeleri gerekecektir.

Önemli: Tebliğde döviz pozisyon oranına ilişkin sayısal bir sınır belirlenmemiştir. Oranın hesaplanma yöntemi, sınırı ve tevsik edilecek belgelerin ayrıntılarının TCMB tarafından belirlenecek uygulama esasları kapsamında açıklanması beklenmektedir.

3. 1 Ağustos-30 Eylül 2026 Döneminde Mevcut Taahhüt Sistemi Devam Etmektedir

Tebliğin yürürlük maddesi özel olarak düzenlenmiştir.

%3 destek oranının 31 Ocak 2027'ye uzatılmasına ilişkin hüküm 1 Ağustos 2026 tarihinde, diğer değişiklikler ise 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Bu nedenle;

1 Ağustos 2026-30 Eylül 2026 döneminde:

Mevcut döviz almama taahhüdü sistemi uygulanmaya devam edecek ve şartların sağlanması halinde destek oranı %3 olacaktır.

1 Ekim 2026 tarihinden itibaren:

Yeni döviz pozisyon oranına dayalı destek sistemine geçilecektir.

Ayrıca 1 Ekim 2026 tarihinden önce verilmiş bulunan döviz almama taahhütleri bakımından eski hükümlerin uygulanmasına devam edileceği geçici madde ile açıkça düzenlenmiştir.

4. 1 Ağustos-30 Eylül 2026 Döneminde Mevcut Taahhüt Sistemi Devam Etmektedir

Tebliğin yürürlük maddesi özel olarak düzenlenmiştir.

%3 destek oranının 31 Ocak 2027'ye uzatılmasına ilişkin hüküm 1 Ağustos 2026 tarihinde, diğer değişiklikler ise 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girmektedir.

Bu nedenle;

1 Ağustos 2026-30 Eylül 2026 döneminde:

Mevcut döviz almama taahhüdü sistemi uygulanmaya devam edecek ve şartların sağlanması halinde destek oranı %3 olacaktır.

1 Ekim 2026 tarihinden itibaren:

Yeni döviz pozisyon oranına dayalı destek sistemine geçilecektir.

Ayrıca 1 Ekim 2026 tarihinden önce verilmiş bulunan döviz almama taahhütleri bakımından eski hükümlerin uygulanmasına devam edileceği geçici madde ile açıkça düzenlenmiştir.

5. Destek Kapsamında Satılabilecek Döviz Tutarına Üst Limit Getirilebilecektir

Yeni düzenlemeyle Merkez Bankasına;

- Firmaların destek kapsamında satabileceği döviz tutarlarına veya
- Alabileceği destek tutarlarına **üst limit** getirme yetkisi verilmiştir.

Firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarına ilişkin üst limitlerin; **firma kârlılığı ile işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarları** dikkate alınarak Merkez Bankasınca belirlenecek yöntemle hesaplanması öngörülmektedir.

Belirlenen üst limiti aşan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri karşılanmayacaktır.

Dolayısıyla 1 Ekim 2026 sonrasında sadece firmanın elde ettiği döviz tutarı değil, TCMB tarafından hesaplanacak firma bazlı destek kapasitesi de önem taşıyacaktır.

6. Döviz Satışının İadesi Yapılmayacaktır

Döviz dönüşüm desteği kapsamında firmalar tarafından Merkez Bankasına satılan dövizlerin hiçbir şekilde iade edilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Bu nedenle destek talebinin sonradan reddedilmesi veya gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi durumunda dahi Merkez Bankasına satılmış olan dövizin firmaya geri verilmesi söz konusu olmayacaktır.

7. Aracı Bankaların Bilgi ve Belge Talep Yetkisi Genişletilmiştir

Aracı bankalar, Tebliğ kapsamında gerekli gördükleri her türlü bilgi ve belgeyi firmalardan talep edebilecektir.

Özellikle döviz pozisyon oranının belirlenen sınırın altında olduğunun destekten yararlanmadan önce aracı bankaya tevsik edilmesi gerekecektir.

Bu düzenleme nedeniyle firmaların destek başvurusu öncesinde mali tabloları, döviz varlık ve yükümlülükleri ile TCMB tarafından ayrıca belirlenecek bilgi ve belgeleri hazır bulundurmaları önem arz edecektir.

8. Aracılı İhracat İşlemlerinin Kapsamı Genişletilmiştir

Yeni düzenleme kapsamında aracılı ihracat sözleşmelerinde;

Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ve diğer aracı ihracatçılar tarafından yurda getirilen dövizlerin, kendilerine ürün tedarik eden firmalar adına Merkez Bankasına satılmasına imkân tanınmıştır.

Bu durumda döviz pozisyon oranına ilişkin tevsik işlemi tedarikçi firma tarafından yapılacak ve destek tutarı doğrudan tedarikçi firmanın hesabına aktarılacaktır.

9. Bankalar Döviz Dönüşüm İşlemleri İçin Komisyon Alabilecektir

2026/11 sayılı Tebliğ ile aracı bankalara döviz dönüşüm desteği işlemleri nedeniyle firmalardan komisyon alma imkânı getirilmiştir.

Ancak alınabilecek komisyonun azami oranı Merkez Bankası tarafından belirlenecektir.

10. Gerçeğe Aykırı Beyan ve Usulsüz Kullanım İçin Yeni Yaptırım Sistemi Getirilmiştir

Tebliğe yeni eklenen 4/A maddesi kapsamında;

- Döviz pozisyonuna ilişkin bildirimin gerçeğe aykırı olması,
- Destekten usulsüz yararlanılması,
- Desteğin amacına aykırı kullanılması veya
- Gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunulması halinde alınan destek geri tahsil edilecektir.

Geri alınacak tutar ise ilgili dönem boyunca oluşan kur farkı ile destek ödeme tarihinden tespit tarihine kadar Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz eklenecektir.

Ayrıca firmanın yeni döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, ihlalin tutarı ve tekerrür durumu dikkate alınarak TCMB tarafından belirlenecek süre boyunca kabul edilmeyecektir.

Önceki düzenlemede bazı usulsüzlükler bakımından öngörülen sabit 3 yıllık kredi kullanım yasağının yerine, ihlal tutarı ve tekrar durumuna göre TCMB tarafından belirlenecek süre esasına dayalı bir sistem getirilmektedir. Mevcut 3 yıllık yaptırım TCMB Uygulama Talimatında halen yer almaktadır.

Merkez Bankası ayrıca gerekli görmesi halinde ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmasına karar verebilecektir.

11. Yaptırımlar İlişkili Şirketlere de Yansıyabilecektir

Usulsüz işlem nedeniyle hesaplanan geri ödeme tutarı firmaca ödeninceye kadar;

- İlgili firmanın kontrol ettiği firmaların,
- ilgili firmayı kontrol eden firmaların,
- İlgili firmayı kontrol eden gerçek veya tüzel kişilerin kontrol ettiği diğer firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri **kabul edilmeyecektir.**

Bu düzenleme özellikle grup şirketleri açısından önemli sonuç doğurabilecek niteliktedir.

12. TCMB'ye Geniş İnceleme ve Denetim Yetkisi Verilmiştir

Yeni 6/A maddesiyle Merkez Bankasına firmalar hakkında ayrıntılı inceleme yapma yetkisi verilmiştir.

Merkez Bankası;

- Firmadan doğrudan veya aracı banka üzerinden bilgi ve belge isteyebilecek,
- Şüpheli veya gerekli gördüğü firmaları incelemeye alabilecek,
- İncelemeyi kendisi yapabilecek veya aracı bankaya yaptırabilecek,
- İnceleme süresince destek ödemesini durdurabilecek,
- Şüpheli işlemler bakımından aracı bankalardan gerekli tedbirlerin alınmasını isteyebilecektir.

Talep edilen bilgi veya belgeleri Merkez Bankasına sunmayan firmaların destek talepleri kabul edilmeyecek; döviz daha önce Merkez Bankasına satılmış ise satılan döviz iade edilmeyecektir.

İnceleme sonucunda herhangi bir usulsüzlük bulunmaması halinde ise incelemenin sonuçlandırılmasından itibaren firmanın destek talebi kabul edilecektir.

13. Aracı Bankalara Şüpheli İşlemleri Bildirme Yükümlülüğü Getirilmiştir

Aracı bankalar şüpheli döviz dönüşüm desteği işlemlerini Merkez Bankasına bildirmekle yükümlü olacaktır.

Usulsüz işlem nedeniyle geri alınması gereken tutarın bankaya bildirilmesi halinde banka, tutarın Merkez Bankasına aktarılması için gerekli tedbirleri bir ay içerisinde almak zorundadır.

Bu süre içerisinde tutarın aktarılmaması durumunda Merkez Bankası, ilgili tutarı aracı bankanın Merkez Bankası nezdindeki hesaplarından resen tahsil edebilecektir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

2026/11 sayılı Tebliğ ile döviz dönüşüm desteği uygulaması yalnızca süre yönünden uzatılmamış, 1 Ekim 2026 tarihinden itibaren sistemin temel çalışma prensibi de değiştirilmiştir.

En önemli değişiklikler özetle;

%3 oranındaki döviz dönüşüm desteğinin 31 Ocak 2027 tarihine kadar uzatılması, döviz almama taahhüdünün yerine döviz pozisyon oranı şartının getirilmesi, firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz ve alabilecekleri destek tutarlarına üst sınır getirilebilmesi, firma kontrolü kavramı üzerinden yaptırımların grup şirketlerine genişletilmesi ve TCMB'nin inceleme-denetim yetkilerinin artırılmasıdır.

Özellikle 1 Ekim 2026 tarihinden sonra döviz dönüşüm desteğinden yararlanmayı planlayan firmaların, döviz pozisyonlarının TCMB tarafından belirlenecek sınırlar içerisinde olup olmadığını ve destek için gerekli tevsik belgelerini işlem öncesinde aracı bankalarıyla birlikte kontrol etmeleri önem arz etmektedir.

Ayrıca Tebliğde döviz pozisyon oranının sayısal sınırı, firma bazlı üst limitlerin hesaplama yöntemi ve bankaların uygulayabileceği azami komisyon oranı doğrudan belirlenmemiş olup, bu hususlara ilişkin ayrıntılar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından çıkarılacak veya güncellenecek uygulama düzenlemeleri çerçevesinde takip edilmelidir.

Yürürlük tarihleri bakımından özet:

Düzenleme	Yürürlük
%3 destek oranının 31.01.2027'ye uzatılması	01.08.2026
Döviz pozisyon oranı şartına geçiş	01.10.2026
Döviz almama taahhüdü sisteminin yeni işlemler bakımından sona ermesi	01.10.2026
Firma kontrolü ve grup şirketlerine yönelik hükümler	01.10.2026